

فلسفه هنرها

درآمدی بر زیبایی‌شناسی

(ویراست جدید)

گوردن گراهام

ترجمة مسعود عليا

ISBN: 978-3-16-14841-0

فهرست

۹	پیشگفتار ویراست دوم
۱۱	مقدمه
۱۵	۱. هنر و لذت
۵۳	۲. هنر و احساس
۹۱	۳. هنر و فهم
۱۳۱	۴. موسیقی و معنا
۱۸۱	۵. از نقاشی تا فیلم
۲۲۵	۶. شعر و بازگویی
۲۶۱	۷. معماری به مثابه هنر
۲۹۵	۸. ارزشگذاری و زیبایی‌شناسی طبیعت
۳۳۵	۹. نظریه‌های هنر
۳۸۹	فهرست مثال‌ها
۳۹۷	کتابنامه
۴۰۳	نمایه

پیشگفتار ویراست دوم

همواره مایه خرسندی است که کتابی دانشگاهی موفق شود خوانندگانی پیدا کند، و مخصوصاً هنگامی اسباب رضای خاطر فراهم می‌آید که معلوم می‌شود شمار این خوانندگان به قدری زیاد است که ویراست بازنگری شده‌ای را اقتضا می‌کند. در ویراست اول این کتاب از بربس گوت،^۱ الکس نیل،^۲ دن راشد،^۳ لوئیز گرگوری^۴ و به خصوص ویلیام پول^۵ بابت مساعدت‌هایی که هم از جهت فلسفی و هم از جهت ویرایشی به من ارزانی داشتند از صمیم قلب سپاسگزاری کردم. در اینجا بار دیگر سپاسم را نثار ایشان می‌کنم، ولی حال باید به این فهرست خوانندگان و منتقدانی را علاوه کنم که درباره راه‌های بسط و گسترش کتاب و بهتر شدن آن نظرها و پیشنهادهای سودمندی بیان کردند. به خصوص باید از همکارم در دانشگاه ابردین،^۶ دکتر جاناتان فرایدی،^۷ سپاسگزاری کنم که هم درباره مطالب جدید و هم درباره مطالب پیشین نظرهای مبسوط خود را با من در میان گذاشت، نظرهایی که نه تنها به دلیل تخصص او در زیبایی‌شناسی و شناخت هنرها، بلکه سوای آن، به سبب این‌که او ویراست اول کتاب را تدریس کرده است راهگشا و ارزنده‌اند. متأسفم که به چند مورد از انتقادات او تنها در حد کمی پرداخته‌ام.

1. Berys Gaut 2. Alex Neil 3. Dan Rashid 4. Louise Gregory

5. William Poole 6. Aberdeen 7. Jonathan Friday

همین طور باید از کارکنان انتشارات راتلچ سپاسگزاری کنم، مخصوصاً از توئی بروس^۱ که به توفیق کتاب تا این پایه یاری رساند و با شور و حرارتی دلگرم‌کننده فکر به دست دادن ویراست دوم آن را مطرح کرد.

شکل اولیه برخی از مضماینی که [در این کتاب] آن‌ها را بررسی می‌کنم قبل از در قالب مقالاتی در نشریه انگلیسی زیبایی‌شناسی^۲، غایات و وسائل^۳، نشریه آموزش زیبایی‌شناسانه^۴ و نشریه زیبایی‌شناسی و نقد هنری^۵ منتشر شده است. از [مدیران] این نشریات بدان جهت که به من اجازه دادند پاره‌ای از این مطالب را در کتاب بگنجانم، صمیمانه قدردانی می‌کنم.

گوردن گراهام
کینگز کالج، اپردن
دسامبر ۱۹۹۹

1. Tony Bruce
2. British Journal of Aesthetics
3. Ends and Means
4. Journal of Aesthetic Education
5. Journal of Aesthetics and Art Criticism

مقدمه

هنرها رکن مهمی از حیات و فرهنگ آدمی هستند. آن‌ها توجه فراوانی به خود جلب می‌کنند و هوای خواهان بسیار دارند. ولی هنر دقیقاً چیست، و چرا باید بر آن ارزش بنهیم؟ این‌ها پرسش‌هایی بسیار دیرینه‌اند. بیش از دو هزار سال است که فلاسفه خاطر خود را به این پرسش‌ها مشغول داشته‌اند. در این مدت شماری پاسخ‌های مهم پیدا آمده و محل بحث و فحص قرار گرفته است. قصد و غرض این کتاب آشناسازی نوآمدگان عرصه زیبایی‌شناسی و نظریه هنر با مسائلی است که فراروی هر قسم اهتمام برای اقامه پاسخ‌هایی پایدار و منسجم به این پرسش‌ها وجود دارد، و نیز آشنا کردن خوانندگان ناآشنا، با تفکر آن فلاسفه‌ای است که بیشترین توجه را به پرسش‌های یادشده مبذول کرده‌اند. مقصود تنها این نیست که اطلاعاتی در اختیار دانشجویان فلسفه نهاده شود و انگیزه‌ای در ایشان پدید آید؛ بلکه سوای آن، کتاب قصد دارد ربط و مناسبت فلسفه هنر و زیبایی‌شناسی را با علاقه و مشغله‌های آن دسته از افراد – اعم از دانشجویان و دیگران – که فعالانه با درک و ارج‌شناسی^۱ آثار هنری از هر نوعی سروکار دارند آفتابی کند. فلاسفه یگانه اشخاصی نیستند که در باب هنر نظریه‌پردازی می‌کنند. جامعه‌شناسان، موسیقی‌شناسان، منتقدان هنری و نظریه‌پردازان ادبی هم در